

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรศาสตร์ ระดับความรู้ความเข้าใจกับระบบคะแนน
ความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย

Research on The Relationship between The Level of Knowledge and Understanding and
The Scoring System Social Credit in Thailand

สุนัฐฐา ทิมทอง* และ ธานีพัทธ์ ไกรวานิช

Sunattha Thimthong* and Tanpat Kraiwanit

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย
Economics in Applied Economics, Faculty of Economics, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

*Corresponding author, E-mail: Sunattha.t58@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรศาสตร์ กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจ กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรทั่วไปที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานีที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี เป็นต้นไปเนื่องจากว่าเป็นช่วงวัยกำลังเรียนรู้และกำลังศึกษาอยู่ ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์ถึงกฎของการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบออนไลน์ โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman rank correlation coefficient หรือ Spearman's rho) ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษา รายได้ มีความสัมพันธ์กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมกับประโยชน์ด้านสินเชื่อ ทั้งนี้ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความสัมพันธ์กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม

ทั้งนี้ภาครัฐ การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือชุมชนควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมแก่ประชากร เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นชิน และทำให้ประชากรเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป ทั้งนี้จะทำให้ระบบดังกล่าวสำเร็จได้ ภาครัฐต้องสนับสนุน ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI technology) ที่ใช้ในการประมวลผล เกณฑ์การบันทึกระบบที่เป็นธรรม รวมถึงการให้รางวัลแก่บุคคลที่ทำความดี และลงโทษแก่บุคคลที่กระทำผิด ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมของประเทศ

คำสำคัญ: ความน่าเชื่อถือทางสังคม ค่าคะแนนทางสังคม ประเทศไทย

Abstract

This research aims to study 1) the relationship between demographics and social trust scores in Thailand and 2) the relationship between the cognitive level and the social trust score system of Thailand. The population used in the research included people with a minimum age of 15 living in Pathum Thani province because they were educated and knowledgeable, having ability to analyze the rules of coexisting with others. The results showed that the level of education, income, correlation with credit benefits, and cognitive levels of respondents had no relationship to the social trust score system. This research is a quantitative research. A sample of 600 people was used and the tools used in the research were Online questionnaire with statistics used in data analysis Is the Spearman rank correlation coefficient. The government sector should provide the population with an understanding of the social trust score system to familiarize themselves with the system and make the population prepared for the problems that might arise. This could lead to the successful implementation of the system. In addition, the government was recommended to adopt AI technology for the improvement of data processing, apply fair criteria for recording scores, and reward those doing good deeds and punish those doing wrong or bad deeds to promote morality among the population.

Keywords: Social Credit, Social Scoring, Thailand

1. บทนำ

สืบเนื่องจากรัฐบาลจีนได้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งรัฐบาลจีนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาทางด้านสังคมควบคู่ไปกับทางด้านเศรษฐกิจด้วย ทั้งนี้เนื่องจากทุกวันนี้รัฐบาลจีนต้องประสบกับปัญหาทางสังคมที่เพิ่มขึ้น ทำให้รัฐบาลจีนต้องกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการควบคุมกำกับดูแลให้ประเทศของตนเป็นสังคมที่โปร่งใส มีธรรมาภิบาลในการทำธุรกิจและการดำรงชีวิต ลดการคอร์รัปชัน รวมถึงจัดระเบียบสังคม ปรับพฤติกรรมของประชาชนในประเทศให้มีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์มากขึ้น อาทิเช่น การส่งเสริมสังคม การแข่งขัน การรักษาความสะอาด และมารยาททางสังคม เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ จึงได้นำระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม หรือ Social Credit System (SCS) มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานเดียวกันทั้งประเทศ และใช้ข้อมูลความน่าเชื่อถือของบุคคลในการสร้างค่านิยม วัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัล และการลงโทษ เพื่อยกระดับความน่าเชื่อถือโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น (Kostka, 2019)

ระบบ SCS แท้ที่จริงก็คือระบบการให้คะแนนด้านมารยาทและสังคมกับประชาชนในประเทศ โดยรัฐบาลจะมีระบบติดตามสอดส่องพฤติกรรมประชาชน และรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมของประชาชนในด้านต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐ และเอกชนทั่วประเทศ ได้แก่ ด้านสังคม เช่น ประวัติอาชญากรรม การปฏิบัติตามกฎจราจร

ด้านการใช้จ่าย เช่น การชำระค่าสาธารณูปโภค การจ่ายชำระภาษี ด้านออนไลน์ เช่น การโพสต์ข้อมูลบนสื่อออนไลน์ เป็นต้น โดยจะนำข้อมูลทั้งหมดมาสร้างคะแนนโดยอัลกอริทึมเพื่อแปรเป็นค่าคะแนนทางสังคมของแต่ละบุคคล ถึงแม้ว่าระบบ SCS ที่รัฐบาลจีนนำมาประยุกต์ใช้นั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นในระดับหนึ่ง แต่แนวคิดและการปฏิบัติดังกล่าวยังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางและบ่อยครั้งที่ได้รับการวิจารณ์จากหลายประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล บทบาทและอำนาจของรัฐที่มีมากเกินไป เป็นต้น (Chorzempa, Triolo, & Sacks, 2018; Hoffman, 2018; Matsakis, 2019)

ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตเห็นปัญหาด้านสังคมในประเทศไทย อาทิ เช่น เมื่อทำความดีก็เพียงได้รับคำชื่นชมจากสังคมแต่พอนานไป ความดีเหล่านั้นก็จางหาย สุดท้ายจึงเกิดเป็นคำถามที่ว่า “ทำความดีแล้วได้อะไรและจะทำความดีไปเพื่ออะไร” ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาถึงปัญหาในสังคมไทยในปัจจุบัน และค้นหาประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงความดีมาเป็นเงิน หรือเป็นคะแนนความน่าเชื่อถือของบุคคลในการสร้างค่านิยม วัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ เพื่อยกระดับสังคมและสร้างความน่าเชื่อถือจากการทำความดีมาเป็นข้อมูลทางหลักทรัพย์ โดยผู้วิจัยจะยกประเด็นด้านประโยชน์ของระบบคะแนนความน่าเชื่อถือมาวิจัย ซึ่งแบ่งตัวแปรเป็น 3 ด้าน คือ 1) ประโยชน์ด้านสินเชื่อ 2) ประโยชน์ด้านการทำงาน และ 3) ประโยชน์ด้านภาษีและบริการสาธารณะ โดยแต่ละข้อคำถามอยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ของประเทศไทย ดังนั้นถ้าประเทศไทยได้นำระบบความน่าเชื่อถือทางสังคมมาประยุกต์ใช้ในสังคมไทยได้ เพื่อปรับพฤติกรรมของประชาชนในประเทศไทยให้มีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์มากขึ้น จะทำให้สังคมน่าอยู่มากยิ่งขึ้น และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปในการศึกษา เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่กำลังเรียนรู้และกำลังศึกษา ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และมีวิจารณญาณในการคำนึงถึงกฎของการอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรศาสตร์ กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจ กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตการวิจัย : ขอบเขตด้านประชากรการวิจัย

ประชากรของการวิจัยนี้คือ ประชากรทั่วไปที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานีที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี เป็นต้นไป โดยใช้วิธีการการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบมีความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยการสุ่มอย่างง่าย และกำหนดขอบเขตด้านตัวแปรการวิจัย งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman rank correlation coefficient หรือ Spearman's rho) ซึ่งเป็นการศึกษาแบบไม่อิงพารามิเตอร์ (nonparametric correlation)

สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้โดยไม่ต้องผ่านข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการแจกแจงความถี่ของตัวแปร โดยการศึกษาครั้งนี้จะมีขอบเขตการศึกษาในด้าน ประโยชน์ด้านสินเชื่อ , ประโยชน์ทางด้านการงาน และประโยชน์ด้านภาษีและบริการสาธารณะ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อใช้ในการจัดการสังคมหรือจัดการระเบียบของสังคมต่อไป

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์จากการใช้คะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 1) ประโยชน์ด้านสินเชื่อ (อุทัยวรรณ ของสิริวัฒนกุล, 2562) ได้กล่าวเกี่ยวกับด้านสินเชื่อของ ระบบคะแนนความน่าเชื่อถือ โดยระบบ SCS เป็นการประเมินคะแนนเครดิตรูปแบบใหม่ซึ่งระบบนี้ช่วยลดผลกระทบ จากการประเมินคะแนนเครดิตรูปแบบเดิม
- 2) ประโยชน์ทางด้านการงาน (Ma, 2018) ได้กล่าวเกี่ยวกับประโยชน์ทางด้านการงานของระบบคะแนนความน่าเชื่อถือ คือวิธีการลงโทษผู้มีคะแนนเครดิตทางสังคมไม่ดี
- 3) ประโยชน์ด้านภาษีและบริการสาธารณะ (Ma, 2018) ได้กล่าวเกี่ยวกับประโยชน์ด้านภาษีและบริการสาธารณะ คือวิธีการลงโทษผู้มีคะแนนเครดิตทางสังคมไม่ดี

3.2 คุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม นำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของ Cronbach (1951) ซึ่งอาศัยค่าความแปรปรวนของคะแนนเพื่อดูความสอดคล้องภายในของเครื่องมือ (Internal Consistency) มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

เมื่อ ; α คือ ค่าความเชื่อมั่น

k คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

\sum คือ ผลรวม

s_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

ผู้วิจัยตีความค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามข้อเสนอของ Garrett (1979) ดังนี้

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.00 - 0.20 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำมาก

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.21 - 0.40 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำ

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.41 - 0.70 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นปานกลาง

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.71 - 1.00 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง

ตารางที่ 1 Case Processing Summary

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

ตารางที่ 2 Reliability Statistics

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.740	10

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูล คือ 30 คน จำนวนข้อสอบ คือ 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.740 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นระดับสูง สามารถนำไปใช้ในงานวิจัยได้

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และสรุปผลของงานวิจัยฉบับนี้ประกอบด้วย สอง ขั้นตอน คือ การจัดเตรียมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลดิบที่อยู่ในรูปแบบของผลลัพธ์ที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากร สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman rank correlation coefficient หรือ Spearman's rho) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางประชากรศาสตร์กับประโยชน์ด้านสินเชื่อ ประโยชน์ด้านแรงงาน และประโยชน์ด้านภาษีและบริการ เนื่องจากเป็นสถิติที่ค่อนข้างง่ายต่อการอ่านค่าความสัมพันธ์ และเป็นสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือ ข้อมูล 2 ชุด โดยที่ตัวแปร หรือ ข้อมูล 2 ชุด จะต้องอยู่ในรูปของข้อมูลมาตราจัดอันดับ (Ordinal Scale) หรือ อันตรภาค หรือ มาตรา อัตราส่วน แล้วนำมาเรียงอันดับต่อไป

4. ผลการวิจัย

สำหรับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม โดยวัดระดับความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบความน่าเชื่อถือทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง อยู่ในระดับร้อยละ 61.5

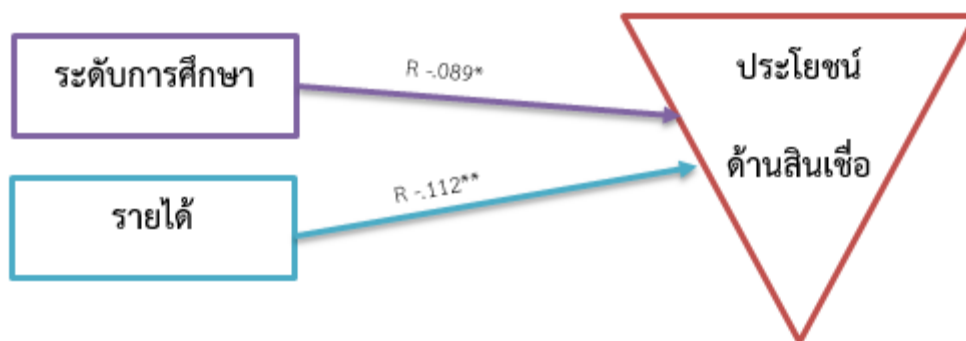
ตารางที่ 3 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสปีร์แมน (Spearman rank correlation coefficient)

		ประโยชน์ด้าน สินเชื่อ	ประโยชน์ด้าน การงาน	ประโยชน์ด้าน ภาษี และบริการ สาธารณะ	ประโยชน์โดยรวม
อายุ	Correlation Coefficient	-0.068	-0.038	-0.031	-0.061
	Sig. (2-tailed)	.094	.353	.449	.134
	N	600	600	600	600
ระดับการศึกษา	Correlation Coefficient	-0.089*	-0.044	-0.013	-0.055
	Sig. (2-tailed)	.029	.282	.747	.182
	N	600	600	600	600
รายได้	Correlation Coefficient	-.112**	-.077	-.038	-.086*
	Sig. (2-tailed)	.006	.059	.350	.034
	N	600	600	600	600
การออมต่อเดือน	Correlation Coefficient	-0.069	-0.010	.071	.014
	Sig. (2-tailed)	.090	.812	.081	.725
	N	600	600	600	600
คะแนนความรู้ความเข้าใจ	Correlation Coefficient	.038	-.017	-.052	-.021
	Sig. (2-tailed)	.355	.677	.200	.608
	N	600	600	600	600

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับประโยชน์ด้านสินเชื่อ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ด้านการทำงาน ประโยชน์ด้านภาษีและบริการสาธารณะ และประโยชน์โดยรวม ตามลำดับ และรายได้มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ด้านสินเชื่อ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ด้านการทำงาน และประโยชน์ด้านภาษีและ บริการสาธารณะ แต่ถ้าดูจากประโยชน์โดยรวมจะเห็นว่ารายได้มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ว่า ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทย

5. การอภิปรายผล

รูปที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรศาสตร์ กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม

ผลจากการวิจัยพบว่าระดับการศึกษา รายได้ มีความสัมพันธ์กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมกับประโยชน์ด้านสินเชื่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษา รายได้ มีความสำคัญอย่างมากในการที่จะขอสินเชื่อต่างๆ เนื่องจากระดับการศึกษาจะส่งผลเกี่ยวกับมาตรฐานเงินเดือนที่น่าเชื่อถือได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านต่างๆ ได้ ง่ายขึ้น ซึ่งมีความ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kostka (2019) ที่ได้ทำการศึกษถึงแนวคิดและผลตอบรับของประชาชนที่มีต่อ SCS ในจีน ผลการวิจัยพบว่า เป็นลักษณะกลุ่มคนที่ให้การสนับสนุน SCS ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง มีระดับการศึกษาที่ดี และประชาชนมองว่า SCS ไม่ใช่เครื่องมือของการจับตาจากรัฐ แต่เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและนำไปสู่พฤติกรรมที่ซื่อสัตย์และปฏิบัติตามกฎหมายในสังคมมากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อาทิตย์ วันนารี (2562) ที่ได้ทำการศึกษถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของระบบเครดิตทางสังคม ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีการศึกษาน้อยจะมีกระบวนการคิดที่ต่างไป จึงทำให้ไม่มีความเข้าใจถึงระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม และอาจทำให้ระบบดังกล่าวเกิดความล้มเหลว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมในปัจจุบันมีความแตกต่างกัน ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญยังขาดการพัฒนา ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเท่าที่ควรจึงทำให้กระบวนการคิดมีความแตกต่างกัน

6. บทสรุป

ผลจากการวิจัยพบว่าระดับการศึกษา รายได้ มีความสัมพันธ์กับระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมกับประโยชน์ด้านสินเชื่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษา รายได้ มีความสำคัญอย่างมากในการที่จะขอสินเชื่อต่างๆ เนื่องจากระดับการศึกษาจะส่งผลเกี่ยวกับมาตรฐานเงินเดือนที่น่าเชื่อถือได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านต่างๆ ได้อย่าง ง่ายขึ้น มีความ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kostka (2019) ที่ได้ทำการศึกษถึงแนวคิดและผลตอบรับของประชาชนที่มี ต่อ SCS ในจีน ผลการวิจัยพบว่า เป็นลักษณะกลุ่มคนที่ให้การสนับสนุน SCS ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง มีระดับ การศึกษาที่ดี และประชาชนมองว่า SCS ไม่ใช่เครื่องมือของการจับตาจากรัฐ แต่เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงคุณภาพ ชีวิตและนำไปสู่พฤติกรรมที่ซื่อสัตย์และปฏิบัติตามกฎหมายในสังคมมากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ

อาทิตย์ วันนารี (2562) ที่ได้ทำการศึกษาถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของระบบเครดิตทางสังคม ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีการศึกษาน้อยจะมีกระบวนการคิดที่ต่างไป จึงทำให้ไม่มีความเข้าใจถึงระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคม และอาจทำให้ระบบดังกล่าวเกิดความล้มเหลว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมในปัจจุบันมีความแตกต่างกัน ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญยังขาดการพัฒนา ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเท่าที่ควรจึงทำให้กระบวนการคิดมีความแตกต่างกัน

นอกจากนี้ผลจากการวิจัยยังพบว่า ระดับคะแนนความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ด้านสินเชื่อ ประโยชน์ด้านการงาน และประโยชน์ด้านภาษีและบริการสาธารณะ เนื่องจากระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมในประเทศไทยยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และยังไม่เกิดการเรียนรู้จากสังคม เมื่อใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวัด จึงทำให้ไม่สามารถอธิบายผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

เชิงนโยบาย

ภาครัฐ การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือชุมชนควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมแก่ประชาชน เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นชิน และทำให้ประชาชนเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป ทั้งนี้จะทำให้ระบบดังกล่าวสำเร็จได้ ภาครัฐต้องสนับสนุน ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI technology) ที่ใช้ในการประมวลผล เกณฑ์การบันทึกคะแนนที่เป็นธรรม รวมถึงรางวัลแก่นักคิดที่ดีและลงโทษแก่นักคิดที่กระทำผิดต้องมีคุณธรรม จริยธรรมของประเทศ

เชิงวิชาการ

1. การศึกษาครั้งต่อไป ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดค้นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดต่างๆ เพื่อที่จะสามารถวัด และชี้คะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมได้
2. เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งในข้อคำถามอาจจะมีการยกตัวอย่างประกอบในข้อคำถาม เพื่อเพิ่มความละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากยังพบว่าประชาชนยังขาดการรับรู้ในเรื่องของระบบคะแนนความน่าเชื่อถือทางสังคมอยู่

7. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผศ.ดร.ธัญพัทธ์ ไกรวานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา แนวคิดและคำชี้แนะต่างๆ ติดตาม ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย ซึ่งทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วรรณสินธ์ สัตยานุวัตร์ และ รศ.ดร.ทศนีย์ ชุ่มวัฒนะ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำแนวทางในการปรับปรุงจนวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณบิดามารดา และกัลยาณมิตรที่คอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการ ทำให้การทำวิทยานิพนธ์นี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

8. เอกสารอ้างอิง

- อาทิตย์ วันนารี.(2562). บทบาทของระบบเครดิตทางสังคม กรณีศึกษา ธนาคารความดีตำบลหนองสาหร่าย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี สืบค้นจาก https://rdi.npru.ac.th/conference12/abstract/view.php?id_sub=0281
- อุทัยวรรณ ของสิริวัฒนกุล. (2562). Hot Issue: Social Credit System ระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม. สืบค้นจาก https://www.gsbresearch.or.th/wp-content/uploads/2021/03/GR_hotissue_Social_Credit_detail.pdf
- Chorzempa, M., Triolo, P., & Sacks, S. (2018). China's social credit system: A mark of progress or a threat to privacy?. Retrieved, from <https://www.semanticscholar.org/paper/China%E2%80%99s-Social-Credit-System%3A-A-Mark-of-Progress-or-Chorzempa-Triolo/513a1fe147f9b2de2e5360eea1a3a9958eaf4cbd>
- Hoffman, S. (2018). *Social credit: technology-enhanced authoritarian control with global consequences*. Australian: International Cyber Policy Centre.
- Kostka, G. (2019). China's social credit systems and public opinion: Explaining high levels of approval. *New media & society*, 21(7), 1565-1593.
- Ma, A. (2018). China has started ranking citizens with a creepy 'social credit' system - here's what you can do wrong, and the embarrassing, demeaning ways they can punish you. Retrieved, from <https://www.businessinsider.com/china-social-credit-system-punishments-and-rewards-explained-2018-4>
- Matsakis, L. (2019). How the West Got China's Social Credit System Wrong. Retrieved from <https://www.wired.com/story/china-social-credit-score-system/>